

SPIS TREŚCI

WSTĘP	9
CZĘŚĆ PIERWSZA	
Zakres i charakter współczesnego terroryzmu	25
I. Wprowadzenie	27
II. Geneza i eskalacja terroryzmu – formy prezentacji zagadnienia	30
III. Pojęcie „terroryzm” i jego wieloznaczność	37
1. Kwestie terminologiczne	37
2. Terroryzm – problemy definicyjne i ich przyczyny	40
3. Potrzeba uniwersalnej definicji terroryzmu?	51
4. Różnorodność definicyjna terroryzmu	53
4.1. Wybrane działania organizacji międzynarodowych	54
4.2. Przykłady definicji stosowanych w poszczególnych państwach	59
4.3. Inicjatywy o charakterze naukowym	61
5. Klasyfikacje definicji terroryzmu	68
IV. Wybrane cechy i mechanizmy terroryzmu	78
V. Formy i rodzaje terrorystycznego zagrożenia	88
VI. Podsumowanie	102
CZĘŚĆ DRUGA	
Przyczyny zjawiska – „triada terrorystycznej motywacji”	113
I. Wprowadzenie	115
II. Źródła współczesnego terroryzmu	117
1. Charakterystyka problemu	117
2. Uniwersalizacja przyczyn terroryzmu	125
3. Zintegrowane typologie źródeł terroryzmu	141
4. Interferencyjny model przyczyn terroryzmu	143
III. Ideologiczne przyczyny terroryzmu	147
IV. Uwarunkowania ekonomiczno-społeczne	162
V. Psychologiczne źródła terroryzmu	174
VI. Podsumowanie	188
INTERFERENCYJNOŚĆ TERRORYZMU – PRÓBA SYNTEZY	193
BIBLIOGRAFIA	231
SPIS SCHEMATÓW, TABEL I WYKRESÓW	265
ANEKSY	267
SUMMARY	295

CONTENTS

INTRODUCTION	9
PART I	
Scope and nature of modern terrorism	25
I. Introduction	27
II. The origin and escalation of terrorism – forms of presentation of the issue	30
III. The concept of terrorism and its ambiguity	37
1. Matters of terminology	37
2. Terrorism – the problem of definition and its reasons	40
3. A need for a universal definition of terrorism?	51
4. Diversity of terrorism definitions	53
4.1. Selected activities of international organizations	54
4.2. Examples of definitions used in various countries	59
4.3. Initiatives of a scientific character	61
5. Classification of definitions of terrorism	68
IV. Selected features and mechanisms of terrorism	78
V. Forms and types of the threat of terrorism	88
VI. Conclusion	102
PART II	
Reasons for the phenomenon of a “triad of terrorist interference”	113
I. Introduction	115
II. Sources of modern terrorism	117
1. Characteristics of the issue	117
2. Universalization of the reasons for terrorism	125
3. Integrated typologies of the sources of terrorism	141
4. Interferential model of the reasons for terrorism	143
III. Ideological reasons for terrorism	147
IV. Economic and social factors	162
V. Psychological sources of terrorism	174
VI. Conclusion	188
INTERFERENTIALITY OF TERRORISM – AN ATTEMPT AT SYNTHESIS	193
BIBLIOGRAPHY	231
LIST OF TABLES AND GRAPHS	265
ANNEXES	267
SUMMARY	295

Sebastian Wojciechowski – profesor Uniwersytetu im. A. Mickiewicza oraz Instytutu Zachodniego w Poznaniu. Kierownik Zakładu Studiów Strategicznych na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM. Przewodniczący poznańskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych. Członek Rady Naukowej Centrum Badań nad Terroryzmem Collegium Civitas. Redaktor naczelny czasopisma naukowego „Studia Strategiczne”. Dwukrotny stypendysta Fundacji na rzecz Nauki Polskiej oraz Departamentu Stanu USA. Laureat nagrody naukowej Prezesa Rady Ministrów RP. Autor licznych publikacji naukowych głównie z zakresu terroryzmu, zagrożeń asymetrycznych oraz problemów globalnych, wśród których wymienić można m.in. „Nacjonalizm w Europie Środkowo-Wschodniej”, „Integracja i dezintegracja Jugosławii na przełomie XX i XXI wieku” czy „Leksykon współczesnych organizacji terrorystycznych” (współautor).

Książka zasługuje na bardzo wysoką ocenę. Zaprezentowana w pracy koncepcja interferencyjna ma charakter uniwersalny i może zostać wykorzystana nie tylko do omawiania terroryzmu lub jego części składowych, ale także do analizy innych zjawisk społecznych, w tym głównie tendencji dezintegracyjnych, takich jak choćby nacjonalizm, separatyzm czy fundamentalizm.

Na wysoką ocenę monografii rzutuje również jej istota, która nie stanowi deskrypcji zjawiska terroryzmu, lecz jego pogłębioną analizę odwołującą się do sfery przyczynowo-skutkowej, interdyscyplinarnej oraz interferencyjnej.

Prof. dr hab. Jacek Pawłowski
Akademia Obrony Narodowej

Książka prof. Sebastiana Wojciechowskiego to kompleksowy przegląd zagadnień związanych ze współczesnym terroryzmem. Akademickie, systemowe podejście pozwoliło Autorowi na stworzenie publikacji, która analizuje wszystkie najważniejsze aspekty tego zagrożenia. Stanowi ona nowy wkład w polski dorobek w zakresie studiów nad tym niezwykle złożonym i wymagającym pod względem poznawczym zjawiskiem.

Dr Krzysztof Liedel
Z-ca dyrektora Departamentu Bezpieczeństwa Pozamilitarnego
Biura Bezpieczeństwa Narodowego

W dotychczasowej literaturze przedmiotu autorzy nadmiernie koncentrowali swoje wysiłki na opisach poszczególnych form i przejawów terroryzmu oraz ich zwalczaniu. Odpowiedź na pytanie o istotę współczesnego terroryzmu, jeśli w ogóle padała, była zwykle rozmyta poprzez nadto szczegółowe opisy poszczególnych przypadków. Pozbawiona głębszej analizy nie dawała odpowiedzi na istotę zagadnienia. Powyższa książka tę odpowiedź daje.

Koncepcja Sebastiana Wojciechowskiego, analiza terroryzmu odwołująca się do sfery przyczynowo-skutkowej, interdyscyplinarnej oraz interferencyjnej to nowatorskie dzieło, które pozwoli lepiej zrozumieć terroryzm i skuteczniej mu zapobiegać.

Gen. dyw. (rez.) dr Roman Polko
Były szef GROMU oraz zastępca szefa Biura Bezpieczeństwa Narodowego

Praca naukowa musi koniecznie przedstawić nowe, oryginalne propozycje intelektualne i metodologiczne dotyczące tematu. Najważniejsza propozycja Sebastiana Wojciechowskiego przedstawiona została w nazwie *interferencyjna koncepcja współczesnego terroryzmu*. Dowodząc globalizacji gospodarczej, medialnej, informatycznej a nawet turystycznej etc., można mówić też o globalizacji terrorystycznej. Współczesnego terroryzmu bez mediów nie ma, co nie oznacza, że tak było w przeszłości, bo terroryzm jest stary jak świat, a media nie są stare. Ten typ interferencji budzi grozę.

Krzysztof Mroziewicz